

Messianske jøders ret

Kristeligt Dagblad

Fredag 19. januar 1990

Kronik

Af
Kai Kjær-Hansen

Som ven af Israel og som en, der solidariserer sig med messianske jøder, føler jeg mig ilde berørt over den kendelse, Israels højesteret har afsagt den 25. december. Særlig overrasket er jeg for så vidt ikke, da kendelsen i det væsentlige gentager, hvad højesteret tidligere er nået frem til, nemlig det, at Jesus-troende jøder ikke kan opnå israelsk statsborgerskab i kraft af »Loven om tilbagevenden« (Law of Return).

Denne lov garanterer israelsk statsborgerskab til enhver jøde, som måtte ønske det, når han/hun kommer til Israel. Loven, der er fra 1950, er senere blevet klargjort med en definition af, at en jøde er en person, der er født af en jødisk mor, eller en, der er konverteret og ikke er medlem af en anden tro.

Denne definition har imidlertid ikke klargjort alt. Umiddelbart efter det seneste valg til Knesset den 1. november 1988 blussede »Hvem er jøde?« debatten op igen. Store dele af den jødiske verden var alarmeret over, at nogle ultra-ortodokse partier, der var gået styrket ud af valget, ønskede en opstramning af reglerne for konvertering til jødedommen.

En del jøders eksistens som jøder ville være truet, dersom opstramningen var blevet en realitet. Om lederne for de tre yderliggående religiøse partier Agudat Jisrael, Degel Ha-

torah og Shas skrev overrabbiner Bent Melchior i december 1988 i »Jødisk Orientering« bl.a., at de ikke selv opstilles, men de fortæller partiet, hvordan det skal stemme. »Lederens ord vejer lige så tungt som Guds ord på Sinaj«, skriver Melchior. Han nævner videre, at det »fælles træk for disse tre partier er, at de ikke er en del af den zionistiske bevægelse«. De kan gå i alliance »med den del af Knesset, der i størst mulig udstrækning vil opfylde deres ønsker på de religiøse områder, støtte til yeshivot, fritagelse fra militærtjeneste for dem, der læser på yeshivot, lovgivning om overholdelse af shabbat på alle offentlige steder og afvisning af alle andre end ortodokse konverteringer i debatten om »Hvem er jøde?«

Det er vist ikke helt ved siden af, hvis man af Melchiors udtalelse udleder, at han ikke går ind for den pågældende opstramning.

Derimod synes han ikke at have noget at indvende imod Israels højesterets kendelse den 25. december, jævnfør hans randbemærkning i KD den 15. januar. Man skal bare kalde en spade for en spade - og så er den sag afgjort. »Jeg vover den påstand«, skriver Melchior, »at Israels Højesteret ganske enkelt har bekræftet den definition, som alverdens længst har knyttet til begrebet kristen.« Modsat må jeg så vove den påstand, at netop i spørgsmålet om »Hvem er jøde?« har jøder vist en forbavsende evne til ikke at kalde en spade for en spade. Og når ultraortodokse kredse forsøger at gøre det, lyder der et ramaskrig fra alverdens jøder.

Hvis den aktuelle højesteretsdom, som gik to messianske jøder imod og stadfæstede indenrigsministerens afslag til disse om statsborgerskab under »Law of Return« - indenrigsministeren er i øv-

rigt fra partiet Shas - er det første skridt i retning af indre jødisk klargøring af, hvem der er jøde, og det næste skridt bliver at afskære f.eks. »ateistiske jøder«, næste igen at afskære dem, der ikke kan påberåbe sig af en konvertering, der er foretaget af ortodokse rabbinere, nåh ja, så ville jeg stadig væk beklage det for de messianske jøders vedkommende, men så ville der være en indre logik i tingene. Det er der ikke nu, hvilket jøder kunne være de første til at sige.

Sagen er, for nu at skære den ud i pap, at ateistiske jøder og fuldblods sekulariserede jøder på den ene side, og antizionistiske jøder på den anden side - altså også jøder, der ikke engang anerkender staten Israel - kan opnå statsborgerskab i Israel i kraft af »Law of Return«, mens messianske jøder, dvs. Jesus-troende jøder er afskåret herfra.

De messianske jøder - og grunden til, at jeg fortsætter med at bruge dette udtryk er ikke blot, at det for mange Jesus-troende jøder nu engang er deres selvbetegnelse, men også, at den israelske presse mere og mere bruger denne betegnelse, samt det ikke uvæsentlige, at det bruges af Israels højesteret i den aktuelle sag, hvorfor jeg synes, at overrabbiner Bent Melchior's bemærkninger til dette udtryk er under lavmål - de messianske jøder i Israel er loyale samfundsborgere, de unddrager sig ikke deres militærtjeneste, mange af dem er endda meget zionistiske, og de føler og betragter sig som jøder.

Sidste sætning er bevidst formuleret vagt, fordi »jødiskheden« kommer forskelligt til udtryk i forskellige messiansk-jødiske grupper, men det er ingen overdrivelse at sige, at de fleste israelske messianske jøder lever mere jødisk end store dele af de israelske jøder. Jeg bruger også

De messianske - altså de Jesus-troende - jøder i Israel er loyale samfundsborgere, mange af dem er endda meget zionistiske og de føler og betragter sig som jøder, skriver teol. dr. Kai Kjær-Hansen. Den kendelse, hvormed Israels højesteret afslår to messianske jøders statsborgerskab, er derfor uretfærdig og bør kalde på protester.

De messianske jøders identitet som jøder er stadig intakt. Det kan end ikke afgørelsen i Israels højesteret hindre, fremgår det af kronikken.

denne vage formulering, fordi jeg ved, at når man ellers diskuterer »Hvem er jøde?«, indgår en jødes egen opfattelse og fornemmelse af sagen, hvor diffus dette end kan synes. En af dommerne betragtede da heller ikke de to messianske jøders egen opfattelse af, at de stadig er jøder, som »fuldstændig irrelevant«, men for ham var det kun en faktor. Han afviste deres appel ud fra en sekular, liberal og dynamisk fortolkning af »Law of Return«, mens den anden dommer kom til samme resultat ud fra en religiøs vurdering. Den tredje dommer var enig i resultatet, men hvordan han har argumenteret, ved jeg ikke.

Jeg ved heller ikke, om det

ud fra et juridisk synspunkt skal betragtes som en styrke, at man kommer til samme resultat ud fra vidt forskellige tolkninger. Derimod formoder jeg, at hvis jeg angriber den religiøse tolkning med henvisning til, at jødiske kættere og frafaldne i den jødiske tradition ikke har mistet deres jødiske identitet, kommer der et sekulært modangreb, og angriber jeg den sekulære tolkning, mødes jeg vel med et religiøst argument. Det ser ud til, at begge dommere anerkender, at »messianske jøder var en legitim jødisk sekt i det første århundrede«.

Den sekular-argumenterende dommer lagde vægt på, at den sekulære test er variabel, den kan ændre sig alt af

hængig af den offentlige mening. Han fandt imidlertid, at den offentlige mening på nuværende tidspunkt var imod at give de to messianske jøder statsborgerskab i kraft af »Law of Return«.

Gad vide, om denne dommer har sat sig ind i den Gallup-undersøgelse, som det israelske Dahaf Research Institute foretog i januar 1988. Hvis han har gjort det, anerkender han ikke denne undersøgelse. Og hvis han ikke har sat sig ind i den, er det ærgerligt. For denne undersøgelse viser, at der er overvældende flertal i den israelske befolkning, der mener, at både jøder, der **ikke** tror på eksistensen af Gud, og messianske jøder har ret til at få immi-

grant-visa under »Law of Return«.

I øvrigt håber jeg, at alle danske venner af Israel vil skrive til den israelske ambassade og protestere mod denne mod de messianske jøder uretfærdige dom.

Samtidig håber jeg, at støtten til de Jesus-troende jøder i Israel og rundt omkring i verden må øges. Selv om de igen - er gjort til tabere, har de både noget at give Israel og kirken.

Men deres identitet som jøder er stadig intakt. Den kan end ikke en kendelse fra Israels højesteret pille ved.

KAI KJÆR-HANSEN